

VEACUL NOU

Organ al Consiliului General A.R.L.U.S.

ANUL XII Nr. 13

VINERI 30 MARTIE 1956

4 PAGINI, 25 BANI

Bugetul construcției pașnice

Reprezentanții poporului nostru, reuniți la 27 martie în a 8-a sesiune a Marii Adunări Naționale, au ascultat raportul „Despre bugetul de stat al R.P.R. pe anul 1956” și, după ample dezbateri, au aprobat realizarea bugetelor pe anii 1954 și 1955, precum și bugetul de stat pe anul 1956.

Înfiptura bugetului de stat pentru ultimii doi ani, precum și prevederile bugetare pentru anul în curs reflectă grăitor dezvoltarea puternică a economiei noastre naționale, înflorirea și întărirea continuă a scempei noastre patrii, creșterea simțitoare, an de an, a bunăstării și nivelului cultural al oamenilor muncii, orientarea sincer și consecvent pașnică a statului nostru.

Oglindind caracterul sănătos, viguros, al economiei noastre socialiste, bugetele pe anii 1954 și 1955 s-au încheiat cu însemnate excedențe la venituri. Cea mai mare parte a cheltuielilor — în continuă creștere de la un an la altul — s-a folosit pentru finanțarea economiei naționale, pentru finanțarea investițiilor capitale din industrie, sporirea înzestrării tehnice și ajutorării agriculturii etc. Însemnate fonduri au fost folosite pentru dezvoltarea învățământului, științei, culturii, ocrotirii sănătății, asigurării sociale etc.

Venitul național a crescut în 1955 cu 10% față de anul anterior. Au crescut salariul real al muncitorilor și funcționarilor, precum și veniturile țărăniști.

Realizările oamenilor muncii în domeniul construcției economice pașnice au dus la consolidarea finanțelor țării. Este profund semnificativ pentru viața noastră și superioritatea economiei noastre socialiste, faptul că acum, cînd în marile țări capitaliste se manifestă înfrîngerea în țara noastră se întărește continuu puterea de cumpărare a leului.

Așa cum se relevă în raportul amintit, aceste realizări însemnate ale poporului nostru, sînt indisolubil legate de ajutorul multilateral și dezinteresat pe care ni-l acordă Uniunea Sovietică, precum și de colaborarea tovarășească în cadrul sistemului mondial socialist.

Bugetul de stat pe 1956 a fost elaborat pe baza Directivelor Congresului al II-lea al P.M.R. cu privire la dezvoltarea ramurilor economiei naționale și a acțiunilor social-culturale, în conformitate cu politica partidului, care urmează neapărat creșterea forțelor productive ale țării, în scopul ridicării nivelului material și cultural al poporului nostru. Bugetul prevede mijloace financiare necesare dezvoltării tuturor ramurilor economiei naționale, pe baza dezvoltării cu precădere a industriei grele; el asigură de asemenea fondurile necesare acțiunilor social-culturale și celorlalte obiective prevăzute în planul de stat. La veniturile se prevede suma de 45.430,6 milioane lei, iar la cheltuieli, suma de 44.430,6 milioane lei, veniturile depășind cheltuielile cu un miliard.

Majoritatea veniturilor bugetului, — 88,7% — provin din sectorul socialist al economiei, ceea ce dovedește rolul predominant al formației socialiste în economia noastră. Impozitele de la populație au în total venituri la bugetul de 10,5 miliarde lei, sau 8,7% față de anii anteriori, veniturile bugetului sînt în creștere. Aceste venituri vor fi obținute prin creșterea producției economice noastre, precum și prin reducerea prețului de cost al producției și a cheltuielilor de circulație, prevăzute în planul de stat pe anul 1956.

În legătură cu aceasta atît raportul la buget cît și discuțiile au dezvoltat și criticat cu hotărîre lipsurile unor întreprinderi și organizații economice în ce privește reducerea prețului de cost, subliniindu-se însemnătatea adoptării unor norme de producție raționale, a cheltuiilor cu economie a materiei prime, materialelor, combustibilului, energiei electrice necesitate, lichidării cheltuielilor neproductive, a reducerii cheltuielilor de circulație, în vederea sporirii rentabilității întreprinderilor.

Partea de cheltuieli a bugetului de stat reflectă importanțele sarcini privind dezvoltarea industriei, agriculturii și celorlalte ramuri ale economiei naționale, precum și creșterea bunăstării materiale și culturale a oamenilor muncii. Principalele fonduri bugetare sînt destinate dezvoltării economiei naționale și acțiunilor social-culturale. 58,8% din toate cheltuielile bugetului sînt afectate pentru finanțarea economiei naționale, inclusiv a investițiilor. O parte însemnată din fonduri se alocă pentru finanțarea industriei grele precum și pentru dezvoltarea industriei ușoare și alimentare. Sumele prevăzute pentru investițiile capitale în ramurile industriei grele sînt cu 30,5% mai mari decît în anul 1955.

Fonduri însemnate sînt alocate pentru dezvoltarea agriculturii și silviculturii. Potrivit directivelor cu privire la al doilea cincinal, în bugetul de stat sînt prevăzute cu peste 13% mai multe fonduri decît în anul trecut pentru finanțarea unor măsuri importante în domeniul dezvoltării bazei materiale a culturii, învățămîntului, sănătății, științei, culturii fizice și sportului.

O puternică dovadă că țara noastră contribuie prin fapte la politica de slăbire a încordării internaționale o constituie reducerea cu 476 milioane lei față de anul trecut a cheltuielilor de apărare și securitate.

Bugetul de stat pe 1956 reflectă de asemenea grija deosebită a partidului și guvernului pentru dezvoltarea economică și culturală a tuturor regiunilor patriei noastre. Volumul bugetelor locale, care în cursul primului cincinal a crescut aproape de 3 ori, creșterea simțitoare în acest an față de 1955.

Prin glasul reprezentanților săi în Marea Adunare Națională, poporul

nostru a aprobat bugetul de stat pe anul 1956 și și-a exprimat hotărîrea fermă de a îndeplini întocmai marile prevederi ale primului an al celui de al doilea plan cincinal.

Realizarea acestor prevederi este strîns legată de îndeplinirea de fiecare întreprindere și organizație economică a sarcinilor cu privire la producție, ridicarea productivității muncii, reducerea prețului de cost și sporirea acumulărilor.

În lupta pentru îndeplinirea acestor sarcini, oamenii muncii găsesc un sprijin important în valoroasa experiență înaintată a oamenilor sovietici.

Prin înfiptura sarcinilor primului an al celui de al doilea plan cincinal, poporul nostru muncitor, condus de partid, va realiza încă un pas înaintat pe calea făuririi economiei socialiste unitare și a creșterii continue a nivelului de trai.

Moscova, magazinul G. U. M.

MAȘINILE VIITORULUI

La Moscova, a avut loc de curînd o consfătuire cu tema „Căile de dezvoltare a industriei de mașini și a industriei de aparate matematice”. Au participat peste 700 delegați și invitați — oameni de știință din Uniunea Sovietică, precum și din China, Republica Democrată Germană, Iugoslavia și din alte țări. În decursul unei săptămîni, la consfătuire au fost prezentate 100 de rapoarte.

Se părea că în sala luminoasă, cu coloane albe a Universității de pe Căminul Lenin se adunaseră niște fantaziști, că ei discutau felurite ipoteze îndrăznețe, bune pentru povestiri fantastice, și că fiecare vorbitor se străduia să vorbească despre mașini viitoare cît mai neverosimile.

„O mașină controlează cu precizia cuvîntă niște documente juridice și chiar... da indicații exacte. Un model de „inimă electronică” îngăduie să se descopere, ba chiar să se și prezică unele boli de inimă. Un sistem de comandă automată alege datele cele mai nimerite pentru procesul tehnologic, îl dirijează extrem de economic și pe deasupra, pe măsură ce funcționează, mai cîștigă și antrenament, „experiență” practică, de parcă ar vrea să se perfecționeze singur...”

Și toate acestea există, despre ele nu vorbeau niște fantaziști, ci matematicieni, fizicieni, ingineri și constructori, care studiază căile de dezvoltare a industriei de mașini și de aparate matematice.

Mai repede ca gândul

Delegații au aflat în amănunt cum funcționează cele mai noi mașini de calcul sovietice. Academicianul S. Lebedev a înfiștat rezultatele procesului de acțiune rapidă (B.E.S.M.) creată de Academia de Științe. Într-o secundă, ea efectuează 7.000—8.000 operații aritmetice, înlocuind strădania cîtorva zeci de mii de oameni. De exemplu, pentru alcătuirea unor hărți geografice, trebuiau rezolvate o serie de probleme cu 8.000 de ecuații, efectuîndu-se 250 milioane de operații aritmetice. Toate aceste operații mașina le-a executat în mai puțin de 20 de ore. Totodată au fost realizate economii de 100 de milioane ruble.

O imagine clară asupra repeziciunii cu care lucrează o astfel de mașină ne-o dă faptul că ea poate calcula, de pildă, traiectoria de zbor a unui proiectil mai repede decît zboară proiectilul însuși, că mașina face în cîteva ore atît de multe calcule cît n-ar apuca să facă nici cel mai bun calculator în toată viața lui.

Și nu e vorba numai de viteza de funcționare a mașinii. Cu ea se pot face, printre altele, și traduceri dintr-o limbă într-alta. În acest caz, mașina „memorează” cuvîntele și anumite expresii idiomatice. Folosind regulile gramaticale traduse în limbajul matematicii, ea poate face declinări, acordă cuvintele după număr, conjugă verbe și le așează pe toate în propoziții la locul potrivit.

E adevărat însă că bagajul de cuvîntele „îndrăzneț” de stil din lucrarea originală rămîn cîteodată „mai preschitate de înțelegerea” traducătorului mecanic.

În această privință, I. Muhin, candidat în științe fizico-matematice a povestit la consfătuire o întâmplare curioasă. Cînd mașina traducea în rusă un articol din ziarul „Times” în legătură cu experiența traducătorilor cu ajutorul tehnicii de calcul, ea a înfiștat cuvintele „cortina de fier”, mașina „s-a gândit” și trecind peste acest termen tehnic necunoscut, a continuat traducerea.

„Strela”, „Ural”, „Pogoda”...

Pentru rezolvarea unor complexe probleme științifice și ingineresti ale industriei noastre, biroul de construcții al Ministerului Construcției de Aparat și de Mijloace de Automatizare al U.R.S.S. a creat o mașină electronică universală „Strela” (Săgeata). Mașina „memorează” 2.048 numere de zece categorii în 43 de tuburi electrono-radiale și pînă la 200.000 numere pe bandă de magnetofon. Ea efectuează pînă la 2.000 de operații pe secundă.

Noua mașină universală de calcul prezintă deosebit interes pentru procesele de fabricație în serie. Acest automat matematic este destinat să rezolve probleme ingineresti și instituționale de cercetări științifice și de proiectare, precum și la Institutele de Ir-

procesului de producție a oțelurilor aliate superioare.

Interesantă este și activitatea savanților și inginerilor din domeniul transportului. Despre aceasta, a vorbit la consfătuire inginerul N. Nikolaev. A fost creat un dispozitiv de calcul și rezolvare care poate conduce trenul singur și foarte precis, înînd ștrea nu numai de orar, ci și de starea drumului, de greutatea garniturii și de „abaterile” vremelnice sau întâmplătoare. Acest dispozitiv a și fost experimentat pe calea ferată.

V. PEKELIS

Centralizarea electrică a acelor și mecanizarea cocoașelor de la triaje, datorită folosirii mașinilor de calcul, a radiolocatorilor și televiziunii, lichidează definitiv profesiile de acar și de sabotor. În multe sectoare de cale ferată, vor fi desființate aproape toate profesiile, rămînd doar șefii de gară.

În pragul noului

Alte exemple, și mai interesante, de specializare a mașinilor matematice, da cîntă inginerul I. Bazilevski, Erou al Muncii Socialiste.

Mașinile efectuează calcule pentru navigația vaporilor și avioanelor. Alte mașini rezolvă probleme economice foarte complexe. Există mașini cu „memorie” auto-organizatoare, mașini-bibliograf, mașini-traducătoare, ba chiar mașini-redactori literari” care, folosind regulile gramaticale, pot corectă textele nu prea complicate, punîndu-le de acord cu normele limbii respective. Există, înfiștri, mașini care comandă uzine întregi.

Academicianul A. Dorodnîin a arătat că constructorii de mașini de calcul vor urmări să mărească „memoria operativă” a acestora, astfel ca ele să rețină de la două mii pînă la cîteva zeci de mii de numere, iar viteza de acțiune să ajungă de la 8.000 de operații pe secundă pînă la 1 milion. Posibilitățile acestor mașini sînt într-adevăr uriașe!

Directivile Congresului al XX-lea al P.C.U.S. prevăd: să se „dea amploare muncii pentru proiectarea și fabricarea de mașini automate rapide de calcul pentru rezolvarea problemelor de matematică complicată și mașini de calcul matematic pentru automatizarea dirijării proceselor de producție”.

În anul cincinal, industria noastră va primi această tehnică superioară, care ușurează și înobilează munca oamenilor sovietici.

De la Tbilisi pornim în adîncul Graziilor. După liniile izotermice, în drumul acesta relativ scurt vom străbate mai bine de un sfert din globul pămîntesc. De la clima subtropicală, pînă la înghețul veșnic. De la plantațiile de lămii și portocali, de la palmierul veșnic verde și întinsele culturi de ceai, la ienupărul chiricid de frig, la rododendronul alpin, floarea mîndră care își desface bobocii pe crestele cărunte ale Caucazului. De la pădurile de Samșit, fîsă și nuc gre-

Inflorirea agriculturii sovietice în al șaselea cincinal

Ing. ANDREI MELACRINOS

Oamenii muncii din lumea întreagă au urmărit cu interes deosebit lucrările Congresului al XX-lea al P.C.U.S. Rapoartele tovarășilor N. S. Hrușciov și N. A. Bulganin, precum și cuvîntările și rezoluția cu privire la raportul de activitate al Comitetului Central ilustrează succesele uriașe ale economiei și culturii sovietice, superioritatea sistemului socialist asupra celui capitalist, vazele perspective ce se deschid construcției pașnice în U.R.S.S. în cursul celui de al șaselea plan cincinal. Sînt uriașe realizările poporului sovietic în industrializarea socialistă a țării, pe linia genialei învătături leniniste. Pe baza industrializării socialiste, în U.R.S.S. s-a înfiptuit colectivizarea completă a agriculturii.

Prin măsurile economico-organizatorice luate în ultimii ani de C. C. al P. C. U. S. și de Guvernul Sovietic, întreaga masă a lucrătorilor din agricultură a pornit lupta pentru dezvoltarea mai departe a tuturor ramurilor acestui sector al economiei, pentru valorificarea uriașelor rezerve și posibilități ale agriculturii sovietice. Aceasta a contribuit la creșterea remarcabilă în ultimii doi ani a producției agricole și animale.

Raportul prezentat la Congres de tovarășul N. S. Hrușciov arată că producția globală a agriculturii a crescut în 1955 față de 1950: la cereale cu 99%, la floarea soarelui cu 107%, la sfecla de zahăr cu 47%, la bumbac brut cu 9%, și la inul de furaj cu 49%. S-au înregistrat însemnate depășiri și în sectorul zootehnic. Totodată, a crescut considerabil și producția produselor alimentare și industriale.

Acesta ridicare masivă și în timp atît de scurt a producției agricole se datorează măsurilor economico-organizatorice luate de partid, noi orientări în planificarea producției agricole — care dă posibilitate colhozurilor să și planifice producția după structura lor — precum și dezvoltării contereșării materiale a colhozurilor și colhoznicilor în mărirea producției-marii agricole și animale.

Statul sovietic a investit în ultimii ani în agricultură 34,4 miliarde ruble, ceea ce reprezintă 138% față de suma totală investită în cel de al patrulea cincinal. Colhozurile, sovhozurile și S.M.T.-urile au fost înzestrate cu un număr mare de mașini, intrucare 404.000 tractoare, 228.000 auto-camioane și 83.000 combine pentru recoltatul cerealelor.

În vederea îmbunătățirii conducerii agriculturii, a folosirii mai depline a tehnicii moderne și a aplicării științei agricole avansate, au plecat la S.M.T.-uri, sovhozuri și colhozuri mii de specialiști, ingineri, tehnicieni și activiști de partid. Numai colhozurile au primit 120.000 de specialiști, iar 20.000 de comunisti plecați la sate au fost recomandați ca președinți de colhoz.

În ultimii ani a fost întreprinsă o acțiune, unică în felul ei, ultimatoare prin proporții și buna organizare și grandioasă prin aportul ei economic; este vorba de acțiunea punerii în valoare, într-un timp scurt, a unor suprafețe imense de teren din Kazahstan, Siberia și altele regiuni, care produc anual milioane de tone de cereale.

Congresul al XX-lea al P. C. U. S. a tras o serie de măsuri sarcini a căror îndeplinire va duce la o înflorire nemaiîntîlnită a agriculturii și va asigura în scurt timp un beșug de produse alimentare și materie primă pentru industria ușoară.

Sarcina principală a agriculturii sovietice în al șaselea cincinal constă în a obține pînă în 1950 o producție anuală globală de 180 milioane tone cereale, în extinderea suprafețelor și sporirea recoltei la hectar la plantele industriale, sporirea producției la carțofi și legume. De asemenea, o sarcină deosebită este continua dezvoltarea și creșterii animalelor și mărirea producției de carne, lapte, produse lactate, lînă și ouă, ca și mărirea suprafețelor ocupate cu livezi și vii.

Astfel, directivile noului cincinal prevăd următoarele creșteri ale producției globale în 1960, față de 1955: bumbac brut 156%, în furaj 135%, sfeclă de zahăr 154%, carțofi 185%, legume 218%, carne 200%, lapte, 195%, ouă 254%, lînă 182% etc.

raion și chiar a fiecărui colhoz și sovhoz.

Un rol important în mărirea producției agricole îl joacă folosirea surselor celor mai bune și mai productive — a așa numitei „semînte de soi”. Sourile ameliorate sînt create pentru anumite regiuni, unde dau producția cea mai mare și de cea mai bună calitate. Aceste soiuri se caracterizează prin rezistența maximă față de frig, față de secetă, la boli și dăunători, precum și prin faptul că se coc mai devreme și au însuși superioare.

În al șaselea cincinal, Statul sovietic va investi în agricultură sume aproape de două ori mai mari decît în prezent.

Vladimir Babenko, șeful brigăzii de tractoriști nr. 7, și tractoristul Boris Fedotov au ieșit pe cîmpul sovhozului „Romanovski” din Altai, să valorifice noi pămînturi. Sovhozul lor a luat înfișă 1.100.000 ha de terenuri noi asanate.

Baza acestei imense dezvoltări a agriculturii, stă mecanizarea cea mai largă și mai complexă a lucrărilor și asigurarea agriculturii cu un număr suficient de mașini și tractoare dintre cele mai variate și de calitate superioară.

Asfel, industria socialistă va trimite agriculturii un uriaș număr de mașini pentru mecanizarea complexă a tuturor lucrărilor de cîmp. Agricultura va primi aproximativ 1.650.000 tractoare, adică cu 275.000 tractoare mai mult decît în primele patru cincinale luate la un loc. Numai la sfîrșitul anului 1956, producția de tractoare va fi de două ori mai mare decît în 1955. De asemenea, industria va livra agriculturii 560.000 combine

Partele cu ridicarea producției la ea pe suprafețele existente în anii cincinalului se va mări producția de cereale prin luarea în cultură a noi suprafețe de terenuri virgine și întinse. Numai în cursul anului 1956, se vor însămînța 30 de milioane de ha de terenuri deslețite. Prin aceasta, nu numai că se mărește suprafața cultivabilă cu o cifră enormă, dar se și depășează centrul de cultură a cerealelor, degrevîndu-se astfel suprafețele mari de teren în zone favorabile extinderii altor culturi, cum sînt culturile industriale și mai ales porumbul.

O a doua sursă de mărirea suprafețelor cultivabile o constituie luarea în cultură, prin lucrări de asanare și drenaj, a terenurilor mlăștinoase. În cursul noului cincinal, vor fi cultivate 1.100.000 ha de terenuri noi asanate.

Baza acestei imense dezvoltări a agriculturii, stă mecanizarea cea mai largă și mai complexă a lucrărilor și asigurarea agriculturii cu un număr suficient de mașini și tractoare dintre cele mai variate și de calitate superioară.

Asfel, industria socialistă va trimite agriculturii un uriaș număr de mașini pentru mecanizarea complexă a tuturor lucrărilor de cîmp. Agricultura va primi aproximativ 1.650.000 tractoare, adică cu 275.000 tractoare mai mult decît în primele patru cincinale luate la un loc. Numai la sfîrșitul anului 1956, producția de tractoare va fi de două ori mai mare decît în 1955. De asemenea, industria va livra agriculturii 560.000 combine

(continuare în pag. IV-a)

Louis, Claude, Michel și ceilalți

În camera elegantă și confortabilă a lui Martinez este, ca în fiecare seară, larmă și veselie. Ușa se deschide mereu și cite un student, aruncînd în treacăt un „se poate?” intră și se așează pe colțul divanului — singurul loc liber. Toți cîntă în cor — fals — vestitul „Dimineața pe rul Moscova”.

— Stop! îi oprește, astupîndu-și urechile, Louis Martinez, înducîndu-l cel mai muzical dintre toți. Și cîntă singur, de la început pînă la sfîrșit, melodia energică în care se amestecă pe alături accente nostalgice.

— Glasul frumos, pronunțarea corectă a cuvîntelor rusești, smulg aplauzele entuziaste ale auditoriului.

La un semn al lui Sasa Poliakov, studenții sovietici și după ei toți ceilalți, încep să scandeze: — Yves Montand! Yves Montand!

Fără să mai aștepte altă invitație, Louis Martinez interpretează „rileva melodiă din bogatul reperoriu al „cîntărețului Parisului” — Yves Montand.

Șigur că nu poate lipsi nici ceaiul. Gazda dispăre pentru cîteva minute în bucătărie și se întoarce de acolo cu un ceaienic enorm. Studenții francezi care învîță la Universitatea „Lomonosov” din Moscova au prins adevărat slăbiciunea pentru ceai.

Discuțiile sînt variate și zgomoase. Totul decurge ca de obicei, cînd se adună prietenii.

Au trecut numai cîteva luni din toamna anului trecut. Atunci, în uriașă casă a studenților — Universitatea „Lomonosov” — s-a răsunat ca fulgerul o veste nouă: „Au sosit studenții francezi. De la Sorbona. O să urmeze la noi”.

N-a trecut nici o săptămîna de

în venirea lor și în salonul uriaș al sectorului „E” s-au adunat studenții facultății de filologie și ziaristicii. Masa prezidată de studenții patru studenți francezi: „trio Louis” — Louis Martinez, Louis de Bellecombe și Louis Allain și Claude Frixou. Al cincilea — Michel O'Courtier, ușor emoționat, jăcea o expunere asupra sistemului de învățămînt superior în Franța.

După referat, francezii s-au văzut deodată înconjurăți de noi lor prieteni — studenții sovietici și străini. Întrebările nu mai conțineau: „Cum vă simțiți la noi? Ce se joacă la Comedia Franceză? Care-i ultimul film al lui Gerard Philippe? Vorbiți-ne despre Sorbona și despre Cartierul latin...”

La toate, francezii răspundeau cu plăcere. Din timp în timp se priveau între ei cu o vădită expresie de jecărire. Iată deci realitatea... La plecare li s-a spus de către mulți „binevoitori” că vor simți izolați, că pe sovietici nu-i interesează Franța. Și în loc de răcoala, i-a înfrîmțat căldura prieteniei sovietice, în loc de izolare, s-au văzut cuprinși de inelul frăției, în loc de dezinteres — pasiune pentru toate aspectele vieții franceze.

Au urmat apoi zilele obișnuite de învățătură intensă, de odihnă plăcută. Și fiecare dintre ele a înnoadat mai tare firul prieteniei, la făcut mai trainic.

Și pe cînd în Franța, unii sceptici și pesimiști discutau cu apăsătoare, cu pretenție de înaltă principialitate dacă studenții sovietici și cei francezi pot fi prieteni, ti-pind că înlocuiește pe Colinele Lenin a dat demult răspuns la această întrebare.

N. P.

Itinerar sovietic (VI)

MARELE DRUM

ces, la pîra sură a înălțimilor, la ghetarii sculptori ai Kazbekului. Pornim la drum înainte de revărsatul zorilor și răsăritul ne prinde dincolo de Mheta, după ce am lăsat în urmă luminiile uriașe hidrocentrale de pe Kura. Imaginea gigantică construcției răsărită în calea fluviului ne urmărește multă vreme. Întregindu-și profilul, de pe o stîncă avîntată în mijlocul Kurei, se înalță monumentul lui Lenin, o măiestrită întru chipare a fondatorului statului sovietic. La valea Aragnei Albe, pe drumul spre marea treacătoare din inima Caucazului, răsarul se produce cu o înclinație nemaiîntîlnită. Parcă însuși soarele ar face eforturi pentru a-și sălta înălțimea de pe Kura. Imaginea gigantică construcției răsărită în calea fluviului ne urmărește multă vreme. Întregindu-și profilul, de pe o stîncă avîntată în mijlocul Kurei, se înalță monumentul lui Lenin, o măiestrită întru chipare a fondatorului statului sovietic. La valea Aragnei Albe, pe drumul spre marea treacătoare din inima Caucazului, răsarul se produce cu o înclinație nemaiîntîlnită. Parcă însuși soarele ar face eforturi pentru a-și sălta înălțimea de pe Kura. Imaginea gigantică construcției răsărită în calea fluviului ne urmărește multă vreme. Întregindu-și profilul, de pe o stîncă avîntată în mijlocul Kurei, se înalță monumentul lui Lenin, o măiestrită întru chipare a fondatorului statului sovietic. La valea Aragnei Albe, pe drumul spre marea treacătoare din inima Caucazului, răsarul se produce cu o înclinație nemaiîntîlnită. Parcă însuși soarele ar face eforturi pentru a-și sălta înălțimea de pe Kura. Imaginea gigantică construcției răsărită în calea fluviului ne urmărește multă vreme. Întregindu-și profilul, de pe o stîncă avîntată în mijlocul Kurei, se înalță monumentul lui Lenin, o măiestrită întru chipare a fondatorului statului sovietic. La valea Aragnei Albe, pe drumul spre marea treacătoare din inima Caucazului, răsarul se produce cu o înclinație nemaiîntîlnită. Parcă însuși soarele ar face eforturi pentru a-și sălta înălțimea de pe Kura. Imaginea gigantică construcției răsărită în calea fluviului ne urmărește multă vreme. Întregindu-și profilul, de pe o stîncă avîntată în mijlocul Kurei, se înalță monumentul lui Lenin, o măiestrită întru chipare a fondatorului statului sovietic. La valea Aragnei Albe, pe drumul spre marea treacătoare din inima Caucazului, răsarul se produce cu o înclinație nemaiîntîlnită. Parcă însuși soarele ar face eforturi pentru a-și sălta înălțimea de pe Kura. Imaginea gigantică construcției răsărită în calea fluviului ne urmărește multă vreme. Întregindu-și profilul, de pe o stîncă avîntată în mijlocul Kurei, se înalță monumentul lui Lenin, o măiestrită întru chipare a fondatorului statului sovietic. La valea Aragnei Albe, pe drumul spre marea treacătoare din inima Caucazului, răsarul se produce cu o înclinație nemaiîntîlnită. Parcă însuși soarele ar face eforturi pentru a-și sălta înălțimea de pe Kura. Imaginea gigantică construcției răsărită în calea fluviului ne urmărește multă vreme. Întregindu-și profilul, de pe o stîncă avîntată în mijlocul Kurei, se înalță monumentul lui Lenin, o măiestrită întru chipare a fondatorului statului sovietic. La valea Aragnei Albe, pe drumul spre marea treacătoare din inima Caucazului, răsarul se produce cu o înclinație nemaiîntîlnită. Parcă însuși soarele ar face eforturi pentru a-și sălta înălțimea de pe Kura. Imaginea gigantică construcției răsărită în calea fluviului ne urmărește multă vreme. Întregindu-și profilul, de pe o stîncă avîntată în mijlocul Kurei, se înalță monumentul lui Lenin, o măiestrită întru chipare a fondatorului statului sovietic. La valea Aragnei Albe, pe drumul spre marea treacătoare din inima Caucazului, răsarul se produce cu o înclinație nemaiîntîlnită. Parcă însuși soarele ar face eforturi pentru a-și sălta înălțimea de pe Kura. Imaginea gigantică construcției răsărită în calea fluviului ne urmărește multă vreme. Întregindu-și profilul, de pe o stîncă avîntată în mijlocul Kurei, se înalță monumentul lui Lenin, o măiestrită întru chipare a fondatorului statului sovietic. La valea Aragnei Albe, pe drumul spre marea treacătoare din inima Caucazului, răsarul se produce cu o înclinație nemaiîntîlnită. Parcă însuși soarele ar face eforturi pentru a-și sălta înălțimea de pe Kura. Imaginea gigantică construcției răsărită în calea fluviului ne urmărește multă vreme. Întregindu-și profilul, de pe o stîncă avîntată în mijlocul Kurei, se înalță monumentul lui Lenin, o măiestrită întru chipare a fondatorului statului sovietic. La valea Aragnei Albe, pe drumul spre marea treacătoare din inima Caucazului, răsarul se produce cu o înclinație nemaiîntîlnită. Parcă însuși soarele ar face eforturi pentru a-și sălta înălțimea de pe Kura. Imaginea gigantică construcției răsărită în calea fluviului ne urmărește multă vreme. Întregindu-și profilul, de pe o stîncă avîntată în mijlocul Kurei, se înalță monumentul lui Lenin, o măiestrită întru chipare a fondatorului statului sovietic. La valea Aragnei Albe, pe drumul spre marea treacătoare din inima Caucazului, răsarul se produce cu o înclinație nemaiîntîlnită. Parcă însuși soarele ar face eforturi pentru a-și sălta înălțimea de pe Kura. Imaginea gigantică construcției răsărită în calea fluviului ne urmărește multă vreme. Întregindu-și profilul, de pe o stîncă avîntată în mijlocul Kurei, se înalță monumentul lui Lenin, o măiestrită întru chipare a fondatorului statului sovietic. La valea Aragnei Albe, pe drumul spre marea treacătoare din inima Caucazului, răsarul se produce cu o înclinație nemaiîntîlnită. Parcă însuși soarele ar face eforturi pentru a-și sălta înălțimea de pe Kura. Imaginea gigantică construcției răsărită în calea fluviului ne urmărește multă vreme. Întregindu-și profilul, de pe o stîncă avîntată în mijlocul Kurei, se înalță monumentul lui Lenin, o măiestrită întru chipare a fondatorului statului sovietic. La valea Aragnei Albe, pe drumul spre marea treacătoare din inima Caucazului, răsarul se produce cu o înclinație nemaiîntîlnită. Parcă însuși soarele ar face eforturi pentru a-și sălta înălțimea de pe Kura. Imaginea gigantică construcției răsărită în calea fluviului ne urmărește multă vreme. Întregindu-și profilul, de pe o stîncă avîntată în mijlocul Kurei, se înalță monumentul lui Lenin, o măiestrită întru chipare

LITERATURĂ-ARTĂ-STIINȚĂ

La Teatrul Mare din Moscova

Făcând parte din grupul de compozitori români care în luna noiembrie anul trecut a avut onorurile de a face o călătorie de studii în Uniunea Sovietică, m-am întors din această călătorie, ca și ceilalți tovarăși ai mei, cu impresii de neuitat. Am vizitat minunatele orașe Moscova, Leningrad și Kiev.

Scopul principal al călătoriei noastre a fost de a cunoaște pe cei mai importanți compozitori și muzicologi sovietici, de a avea un schimb de vederi cu ei, de a asculta capodoperele muzicii clasice ruse și sovietice în interpretarea lor autentică, de a participa la spectacolele teatrelor de operă și balet din orașele pe care le-am vizitat. Printre bogatele impresii culese în aceste trei orașe, neuitate vor rămâne și cele legate de vizitarea vestitului Teatrul Mare al U.R.S.S., care de la înființare își sărbătorește acum 180 de ani.

Căldura acestui teatru, situat în piața Sverdlovsk, în apropiere de Kremlin, este impresionantă prin proporții și frumusețe. Interiorul ei este tot atât de impresionant: sala cuprinde 2.000 de locuri, are cinci etaje de loji și un balcon; are o scenă de mare lărgime și adâncime, încât permite realizarea unor tablouri cu profunzimea unor mase de dansatori și coriști care ne-au impresionat atât de mult în unele scene ale operelor „Sadko” de Kimski-Korsakov, ale opere-

latea istorică a cadrului scenic și costumelor, a bogăției de culori și jocuri de lumină, care constituie o

incantare a ochilor, ne-a impresionat caracterul realist, veridicitatea personajelor intruchipate, a jocului de actori, încât am înțeles și mai clar că opera și baletul constituie genuri de artă în care, pe lângă muzică, toate celelalte elemente trebuie să contribuie în mod armonios la adâncirea veridicității a ideii, a efectului dramatic.

Acestea convingeri am putut să mi le formez ascultând opere cu subiecte atât de diverse, de la „Evgheni Oneghin” de Ceaikovski (cu libretul scris după romanul lui Pușkin), ale cărei personaje modelate de scriitor și compozitor după realitatea societății rusești din trecut au căpătat viață în interpretarea așii de veridică a cîntăreților, până la opera „Sadko”, de Rimski-Korsakov, în care legenda, basmul și adevărul istoric al vechiului oraș Novgorod, fantastic și real se întregesc armonios, căcătind o forță real convingătoare, sau opera cu subiect contemporan „Nikita Verșinin”, o impresionantă creație a compozitorului Dmitri Kabalevski.

Desigur, mulți din cîntăreții acestor rînduri cunosc excelența realizării a cinematografului sovietic, filmul „Romeo și Julieta”, și au fost impresionați de muzica lui Prokofiev, de desăvîrșita artă a dansatorilor inter-

LIRICA LUI LERMONTOV

De cîteva zile a apărut în librării un volumas abstru, elegant, și cuprinde cele mai de seamă poezii lirice ale lui Lermontov. Cele 141 de poezii, cite are culegerea, tălmăcite în genere foarte bine de 12 poeți români, întregesc — după poemele epice — cunoașterea poeziei lui Lermontov la noi.

Ecoul opereii lui, atât de originale, s-a răspîndit și în țara noastră încă din ultimele decenii ale veacului precedent. Opera lirică a poetului rus a rămas însă, am putea zice, pînă în clipa de față prea puțin cunoscută. De aceea, volumul acum apărut împlinește un gol.

Opera lui Mihail Lermontov, deși destul de vastă, să nu uităm că este produsul unui talent puternic, care n-a avut răgaz să se manifeste decît vreme de 12 ani, cumîndu-se cînd poetul nu apucase să împlinească nici 27 de ani. Aparent fire singuratică, visătoare și închisă, dar de fapt rafinată, la modul de viață nobilă, moșteresc — poezia a înclinat spre romantism, dar și-a fâurit un romantism al său, de o structură interesantă și nouă, generată de stăruie de lucrări specifice ale Rusiei autocrate. Faptul că lirica lui Lermontov nu era închisă decît pentru țara în mijlocul căreia trăia, o dovedește temperamentul său vulcanic, manifestat de altceva ori în scurta viață (duelul, revoluția). Era un temperament byronician, agitat, exploziv, plin de căutare de sine și de adevăr, plin de nostalgie a eroismului. Și cu atât mai mult versurile sale, care sînt cea mai bună biografie a lui, sînt o declarație sinceră și a trăisătorului veacului său. Nu e de mirare, deci, că poezia sa a cîștigat o mare autentică popularitate numai în cîteva ani de creație. Multe din poemele sale — îndeosebi cele care ataca pe țara oriînduirea țaristă și pe „țarul ciomăgus” (cum i se zicea în Rusia lui Nikolai I) — erau copiate de mîna și circulau în zeci de mii de fiște volante prin toată Rusia (de pildă, „Moartea poeziei”). Încă de la lectura primelor poezii lermontoviene, Belinski șiuse să prevadă că „nu e departe vremea cînd numele lui în literatură va deveni un nume popular și sunetele armonioase ale poeziei lui se vor putea auzi în conversația zilnică a multor, printre discuțiile asupra grijiilor vieții”. Nikolai I, specializat în suprapune a poeziei marii ai Rusiei încă de pe cînt regizase tragicul duel Pușkin-d'Ankê. Iși repeta manevrele și laț de Lermontov pe care l-a băgat la închisoare, l-a trimis de două ori în exil și pînă la sfîrșit în cele din urmă) prin care s-a închină gura și acestuia mare revolta: cum i-o închinase lui Pușkin.

Cîntul volumului de traduceri recent apărut, întelegem ușor cele spuse despre lirica și viața poetului, cele noate despre popularitatea sa.

Suneam că începutul lui Lermontov a mers pe calea unui romantism propriu în esență, poetul a păstrat din aspectul progresist al romanticismului european (întelesul tendinței de a zugi: ceea ce ar fi arit să vadă în viața. Dar realitatea socială îi rusești sînd, sub Nikolai I, prea izbitoare și prea răscolitoare de ură și de revoltă, Lermontov a pășit mai departe, zugrăvind (adesea chiar direct) și ceea ce vedea. O contopire bine armonizată între romantism și realism — acesta este sensul romanticismului specific lermontovian.

Lermontov nu era un cîntăreț abstract al stelelor și al visului individual. În „Furtună” ei scrie:

Dezintă! Fulgeră! Tăntăre! Furtună! Soare! Seren! Eu stau nedormit și rece Și abdicămui îmi a stădîn.

Poetul rus declara încă într-una din primele sale poezii („Unui prieten”): „Dar chinul pămîntesc îmi e mai drag” — nu dînr-o voluptate a autoîngălării, ci din dorința expresă de a se lupta cu acest chin și de a lunge să vadă altă viață, mai bună decît ei în poezia „Novgorod” (adresa lui).

M. Lermontov: „Lirice”. Edit. „Cartea rusă”.

sată decembrieștilor) iscălea de fapt un manifest revoluționar, direct și tăios:

O, fi de slavă! Ai iernii fiit Pierdurăți bărbăția oare? Tiranul văstru va pieri, Cum loji tiranii pier sub soare.

Lermontov a avut de transmis lumii un mesaj, și a izbutit să-l transmită fără concesii, cu reală tărie de cetățean conștient, de patriot. Temperamentul vulcanic și tinuta mesajului său, Lermontov și le-a exprimat cu o rară putere de expresie lapidară, ar zice de un patetism solemn, de orgă în „Pinza” — o poezie scurtă, bijuterie a literaturii universale pe care Al. Philippide a tradus-o excelent.

Această profunzime de credință, asociată cu datele scurții și agitatei vieți a lui Lermontov pe care Belinski a surprins-o în trăsăturile ei fundamentale („Acest îndrăzneț cap rusesc parcă anume se trage spre cînt”), capătă sens deplin dacă ne gândim la consecvența a atitudinii sociale a poetului exprimată în ecourile directe ori în simboluri („Captivul”, „Cîntec căzăcesc de leagăn”), sau în revolta fâșisă („Poetul”), în chemarea directă de luptă:

Te vei trezi tu oare, profet bălgororit? Vei scoate tu vredată la lumină Din teacă lui de ruc pumnal-acoperit De jalnică desprețului rugină?

Liric prin excelență, cu multă sublațitudine romantică, Lermontov, firește, nu uzita căile clasice ale satiric, nici nu căuta o formă nouă de expresie — pe care s-o putem eventual numi, în toată puterea cuvîntului, realism. Dar, marior atent și critic al realității, cețlesan și om dînr-o bucată, poetul nu s-a dat în lături să demaște cu mijloacele sale artistice, țarele societății în care trăia, în poezia lui, realitatea socială este demascată lăgărat, dînr-o singură mișcare a cuvîntului, așa cum un pictor de mare talent pune lumină într-un tablou prînr-o singură mișcare a pensulei.

Bărină lumoa noastră se dă cu scîlțimam Ca să-și acopere zbrăceala.

Pe aceeași linie trebuie considerată auziile clare la aspirarea poporului de către țarism și la necesitatea revoluției, cum este bunăoară evocarea pildătoare a trecutului eroic în poezia „Borodino”, căreia îi este specifică auzița la moștelea contemporanilor:

De, dat! Au fost atunce oam-ni! Nici gînd cu de-al de voi s-asamați Viteji cum astăzi mu-s-...

Acestea și alte versuri din „Borodino” sînt auzi străvezii, din aceeași categorie cu versul citat mai sus sau cu imaginea sfîrșimării cozbei de către cîntărețul deznădăjduit din „Cîntecul bardului”.

Niciunul, poate, dintre marii poeți ai lumii, iubindu și cîntînduși patria, n-a ignorat frumusețea ei naturale. Și mai cu seamă Lermontov, care își trăise anii copilăriei într-un peisaj de natură foarte abundent în frumuseți. Temperamentul său fierbinte l-a făcut să vadă peisajul prin ochii omului. Cînd se află în țara naturii, poetul simte nevoia de a o întelege personificat, uneori substituind unui peisaj vegetal de-a dreptul pe om sau, mai bine zis, viața sentimentală a omului:

O floare, levanții mărgăritar, Se-închină-nrouată spre pămînt... Și-îmi pare că-i o fată ce s-a frînt A-i-lie, copleșită de destin —

Și această imagine a fetei asuprite din Rusia țaristă se explică, cred, tot prînr treapta superioară de romanticism pe care o atinsese Lermontov, ca pe o proprie curcure. Căci el însuși zicea, dealtfel:

Asemenea cu Byron nu-s, Cî-în alțui, încă fără nume, Ca el, drumeț pribăg prînr lume, În piept cu inimă de rus.

El nu era un poet liric de pură melancolie sau de revoltă individuală, cu hiperbolia durerilor sau speranțelor unui singur om (ca, să zicem, romanticul pesimist Leopardi), ci un poet liric cu spiritul critic dezvoltat și a-jîntit asupra lumii obiective.

Acest conținut i-a asigurat poeziei lermontoviene marea ei popularitate și dănuirea peste secole. Dar nu numai conținutul. În epoca în care trăia poetul, cînd apelația directă, cu totul lășișă, împotriva autocratiei, întîmpina riscul categoric de a fi sugrumată în clipa rostirii, cînd oamenii cei mulți iubeau, potrivit cu stîlta epocii, pîldă indirectă, dar — și aici era marea dificultate pentru un scriitor — o pîldă exprimată fără balast de imagini de rîntanțe și străvezii și direct emoționant, Lermontov a reușit admirabil — atîngînd adesea sublimul — să cocorească prînr formă sa specifică, originală, inima numeroșilor cititori.

Imaginile din poezia lui Lermontov, alt de greu de tradus în altă limbă, nu au culori dense, izbitoare, care să atragă atenția asupra detaliului. Începînd mișcarea generală a ideii. Tropii sînt simpli, puri ca aerul. Aerul e înecor, dar el difuzează lumina și de aceea vedem cerul albastru. Imaginile simple și discrete ale lui Lermontov dau respirație și tărie întregii poezii. Imaginea lermontoviană e specifică: Adînc e cerul în amurg / Și stelele lucec curale / Ca fericirea unui prunc sau: Văzduhul acolo e curat ca ruga de copil.

Ceea ce e izbitor în tehnica imaginii lermontoviene este forța de pătrundere a fenomenelor naturale. Poetul avea ca puținii alții, simțul absolut al naturii. Iată, de pildă, iarna, iarna abundentă, apășătoare, vastă, atât de specifică nordului:

Frumoase mai sîntele, cîmpii natale, Cînd stăpînește viscolul hoinar; Acea iarnă prima iarnă par Cum oamneni latii oameni par.

Lermontov simte natura ca pe o uriașă complexitate vie, ca pe o ființă, căreia îi atribuie senzații și sentimente. Iată acest magnific contrast între forța peisajului geologic și îngenunțarea facilă a peisajului aerian:

Un nor mic de aur a-nnoptat Pe un piept de murle uriaș; Dar spre zăud iarăși a zburat Sus pe cer voiosul nouaș.

Muntelul, pe încrețita-i frunte, Boabe ca de rouă i-au rămas, Și căzînd pe gînduri vechiului munte, Singuratic plînge fără glas.

Tăiată în cristal pur, fleacă imagine dă claritate, putere de sugestie și vivacitate conținutului respectiv în

primul rînd prin maturitatea ei, prin extraordinara și siguranța de sine. Iată, de pildă, imaginea finală din poezia „Pinza” care exprimă o chemare energică, răscolitoare, are totuși o înfășurare sublimă de călm, de maturitate deplină și — să nu uităm — la un poet care avea, atunci, numai 18 ani!:

Dar ea numai furtună vrea, Parc-ar fi liniște-n furtună!

Simplitatea, caracterul adesea lapidar, concentrația maximă, nervul lăuntric, armonia magnifică a poeziei lui Lermontov au fost, fără îndoială, piedici grele în calea traducătorilor. Trebuie însă menționat că cei mai mulți dintre cei 12 traducători ai culegerii tipărite la „Cartea rusă” s-au achitat mai mult decît onorabil de grea lor sarcină. Unii (Al. Philippide, Marcel Bresiășu, Veronica Porumbacu, Virgil Teodorescu, H. Grămeșcu) au străbătut un rodnic proces de creație, încetînd uneori (ca în cazul poezilor: „Cerul și stelele”, „Pinza”, „Borodino”, „Pumnalul”, „Melodie ebraică”, „Ingerul”, „Adeseori privesc cu drag” etc.) prînr-o perfectă identificare artistică a traducerii cu originalul. Foarte multe dintre celelalte traduceri sînt corecte și unele cu eforturi reușite în parte, de redare autentică a textului original (Nina Cassian, Sanda Arbore, Ion Brad, Victor Tulbure). Dar e păcat că sînt și unele poezii (de drept, nu dintre cele mai importante), traduse sugrumat, fără viață, ba unele cu interpoziții de imagini nelocului lor, cum face de pildă Aurel Rău, care pentru versul „Sînt tînr; dar îmi ciocotesc sunete în inimă” dă imaginea: „Sînt tînr; inima mi-e stup de rîtmuri”, sau pentru: „Gîndul e puternic / Cînd nu e strîmforat de măsura cuvîntelor” dă: „E-o forță gîndul / Cînd nu-l sufocă-n strîm pieptar cuvîntul”. Indiferent dacă imaginile adăugate sînt sau nu reușite ca imagini, esențial este faptul că ele aparțin altei categorii, nespecifice structurii imaginilor lermontoviene. După cum nici unele cuvinte strict regionale (de ex., „aiață”) folosit de Ioan Horea) nu ajută, ci slăbesc valoarea traducerii. Dar volumul românesc de „Lirice” ale lui Lermontov, cu toate aceste scăpări în vedere, poate fi socotit unul din autenticele succese din activitatea de traducere a clasicilor literaturii universale în limba noastră.

Nu e de prisos să notăm că Lermontov poate fi un bun dascăl și pentru tinerii noștri poeți lirici (și nu numai pentru ei). Poezia sa a avut în literatura rusă o covîrșitoare influență. Aș aminti numai două cazuri. Începîndu literare ale lui Turghenev s-au născut sub semnul opereii lermontoviene. Iar Lev Tolstoi, socotîndu-se discipol al marelui poet, afirmă că poezia „Borodino” a fost „grîntele” din care a crescut romanul „Război și pace”.

VICTOR KERNBACH

CARNET

Noi spectacole de operă

În aprilie, Teatrul Mare al U.R.S.S. va prezenta opera „Francisco da Kimira” de S. Rahmani-nov, iar în luna mai baletul „Lacul lebedelor” de P. Ceaikovski, într-o nouă redactare. Trupa de balet prezintă „Gaians”, valorosul balet al lui A. Haeceaurian pe o temă contemporană a căruia premiera va fi prezentată în septembrie.

În cinștea celei de a 40-a aniversări a Marii Revoluții Socialiste din Octombrie, teatrul pregătește nouă opere sovietice „Mama” de T. Hrennikov și baletul „Spartacus” de A. Haeceaurian.

Vor fi prezentate de asemenea operele „Othello” de G. Verdi, „Boema” de G. Puccini, „Paiața” de R. Leoncauallio, „Fenella” de Auber, baletul „Macul roșu” de R. Glier, „Cele șapte frumose” de K. Karav, „Puul de barză” de D. Klebanov.

Turneul lui Igor Moiseev în S. U. A.

Ansambliul de dansuri populare al U.R.S.S. va întreprinde în toamnă acestui an un turneu prin diferite țări ale S.U.A. Într-un interviu acordat corespondentului gazetei „Literaturnia gazeta”, Igor Moiseev, conducătorul acestui ansamblu, a relatat că la New York va prezenta același program artistic pe care l-a prezentat la Paris și la Londra. Ansamblul va fi alcătuit din 80 de persoane. Igor Moiseev a subliniat că este prima dată, de 30 de ani încoace, cînd un colectiv sovietic atât de numeros întreprinde un turneu în S.U.A.

În cadrul celor două luni de turneu, ansamblul american arta coregrafică a popoarelor din U.R.S.S. și coregrafia sovietică contemporană. Repertoriul ansamblului conține 150 de dansuri ale popoarelor sovietice precum și numeroase dansuri populare maghiare, românești, poloneze, cehe, chineze, coreene ș.a.

„MHAT” în Iugoslavia

Teatrul de Artă (MHAT) din Moscova a acceptat invitația de a întreprinde un turneu în Iugoslavia în timpul turneului, care va avea loc în luna mai, teatrul va prezenta patru spectacole, printre care trei piese clasice ruse: „Roadele instrucțiunii” de L. N. Tolstoi, „Trei surori” de A. P. Cehov și „Suflete moarte”, dramatizare după cartea cu același nume a lui N. V. Gogol. Repertoriul teatrului va cuprinde și piesa „Orologul Kremlinului” a dramaturgului sovietic N. F. Pogodin.

Un monument nou al lui Maikovski

La Moscova, în piața V. V. Maikovski, se va ridică la sfîrșitul acestui an un monument al marelui poet sovietic. Lucrat după proiectul sculptorului A. Kibalnikov, monumentul îi va înfășșa pe poet în picioare, ținînd în mîna stîngă cartanul de însemnări de care Maikovski se va despărțea niciodată. Statuia, care va avea o înălțime de 7 metri, va fi așezată pe un soclu de granit cenușiu, înalt de 6 metri.

Scenă din baletul „Romeo și Julieta” de S. Prokofiev, prezentat pe scenă Teatrului Mare din Moscova în rolurile principale: Galina Ulanova și Iuri Jdanov.

„Nikita Verșinin” de Kabalevski, ale baletului „Romeo și Julieta” de Prokofiev etc. Scena este turmentată, avînd cele mai noi dispozitive de schimbări de decoruri care îngăduie o rotundecere la în nimum a pauzelor. Este firesc că proporțiile scenei, complexitatea aparatului tehnic, ce și numărul corespondenților de tehnicieni — astfel, din cele trei mii de oameni din care este format personalul opereii, 500 de oameni deservesc această complexă aparatul tehnic. Dacă voi adăuga că orchestra se compune din circa 250 de oameni, voi putea, cred, să dau o imagine despre întezirarea cu personal artistic și tehnic a unuia dintre cele mai mari teatre de operă din lume.

Muzeul care funcționează pe lângă acest teatru ne-a impresionat prin bogăția altor documente interesante în legătură cu istoria muzicii ruse de operă și în legătură cu activitatea în așii a Teatrului Mare.

Am avut ocazia rară de a asculta unele din aceste capodopere ale muzicii clasice ruse în interpretarea de cea mai înaltă calitate artistică, a cîntăreților și dansatorilor acestui teatru, care contribuie așlazi la faima mondială a artei sovietice.

Desigur, este deosebit de impresionant faptul decorurilor și al costumelor, dar și mai mult decît autentic.

In aprilie, în zori...

de NIKOLAI RILENKOV

În aprilie-n zori, în umbrosul desis Tineretea e-n aer și parcă te-mbată. Mai curat pare țânciul mestecăniș De-ți lipsești de ulcior gura mult insetată.

Tot sorbind seva dulce, mai proaspăt te simți. Depărtările capătă iarăși lărgime, Și înalt pare cerul. Mai simple dorinți Dobîndești. Iară minții îi dai limpezime.

Ca și cum ieri, azi, mine-ș o singură zi Și te-mbie la drum, cu o caldă chemare... În aprilie-n zori, în desis, vei simți Tineretea în aer plîntud ca o boare.

In rominește de PETRE SOLOMON

Cărți ale scriitorilor englezi în U.R.S.S.

Editura „Iskustvo” a editat de curînd, într-un tiraj de 75.000 exemplare, o culegere care conține șapte piese din opera dramaturgului englez R. Sheridan.

Această editură va începe în curînd editarea unei culegeri din operele lui W. Shakespeare. Culegerea va conține toate piesele, sonetele scriitorului și două poeme — „Lucrarea” și „Venus și Adonis”. Fiecare piesă este urmată de un articol despre viața și scenica în Uniunea Sovietică și peste hotare.

Noua editură va fi ilustrată cu fotografii de scene de la spectacole precum și cu reproduceri după tablourile pictorilor ruși și străini inspirate din operele lui Shakespeare. Această editură va fi una din cele mai complete culegeri în limba rusă a operelor marelui dramaturg din toate cîte au fost tipărite înainte sau după revoluție cînt și în prezent.

Cele mai bune creații ale scriitorilor, poezilor, dramaturgilor, artiștilor literari și oamnilor de știință englezi se bucură în Uniunea Sovietică de mare popularitate. Operele scriitorilor englezi clasici și contemporani ocupă al doilea loc printre cărțile scriitorilor străini editate în U.R.S.S. În anii puterii sovietice au fost editate 2.244 cărți, opere a 220 autori englezi, într-un

tiraj de peste 48 milioane exemplare. Astfel, începînd cu 1918 pînă în 1955 operele lui W. Shakespeare au fost editate în U.R.S.S. de 225 de ori în 25 de limbi ale popoarelor din U.R.S.S. Operele lui Jonathan Swift au fost editate de 119 ori și traduse în 40 de limbi în aceeași perioadă au apărut 164 cărți ale lui Charles Dickens, 131 cărți ale lui Daniel de Foe, 72 cărți ale lui John Galsworthy, 39 cărți ale lui Byron, 26 cărți ale lui G. B. Shaw. Anul trecut au apărut cărțile lui J. Swift, T. Smollett, A. Conan-Doyle, Ch. Dickens, Walter Scott, Th. Hardy, W. Collins, Rudyard Kipling, H. Fielding.

Lucrările savanților englezi sînt tipărite de Editura pentru literatură străină, de Editura Academiei de Științe a U.R.S.S. și de Editura pentru literatură geografică. Recent, au apărut două volume în editură academică din „Istoria literaturii engleze”.

Editura Goslitizdat va publica a lui acesta ediții din operele lui A. Conan-Doyle, H. G. Wells, B. Shaw, Robert Burns, P. Shelley, Ch. Dickens și ale altor autori englezi. Această editură își propune să înceapă publicarea unor culegeri ale operelor lui Ch. Dickens (28 volume) și W. Thackeray (15 volume) și W. Shakespeare (10 volume).

R. Glier despre comemorarea lui Musorgski

La 28 martie 1956 s-au împlinit 75 de ani de la moartea marelui compozitor rus Modest Musorgski. Cu acest prilej, în Uniunea Sovietică s-a alcătuit un comitet jubilar, din care fac parte reprezentanți de seamă ai culturii sovietice.

Printre aceștia, sînt compozitorii Reinhold Glier, Dmitri Șostakovic; artiștii populari V. Barsova, L. Alexandrovskaja, M. Reizen și alții. Președintele comitetului jubilar este compozitorul Reinhold Glier, artist al poporului. Un corespondent de presă s-a adresat lui R. Glier rugîndu-l să arate cum se desfășoară comemorarea marelui compozitor rus.

Comemorarea a 75 de ani de la moartea lui Modest Musorgski este un mare eveniment în viața culturală a poporului sovietic — a răspuns R. Glier. Prin această comemorare poporul sovietic își manifestă dragostea față de strălucitul om de cultură, față de marele compozitor rus, a cărui muzică a intrat în fondul de aur al artei muzicale universale.

Întreaga activitate creatoare a lui Musorgski este strîns legată de dezvoltarea gîndirii sociale ruse din anii 1840—1860. Dascălii săi au fost democrații-revoluționari Belinski, Herfen, Cernișovski și Dobroliubov.

Marele compozitor afirma că undă sînt oameni acolo este viață. El a rămas credincios acestui principiu în tot cursul vieții sale de artist.

Creația muzicală a lui Musorgski este mult prețuită în U.R.S.S. Pe scenele teatrelor sovietice se prezintă cu succes genialele creații scrise pentru spectacolul sovietic și filmul „Boris Godunov”.

În aceste zile, la Moscova, Leningrad, Kiev, precum și în capitalele republicilor unionale au loc ședințe festive închinată memoriei lui Musorgski. În sălile de concert de la conservatoare și filarmonici, la casele de cultură și la școlile muzicale s-au organizat cîntări de concert și conferințe închinată vieții și operei compozitorului. La Moscova, Leningrad și în alte orașe se deschid expoziții jubiliare consacrate marelui compozitor. Anul acesta se va organiza în U.R.S.S. și un concurs pentru cea mai bună interpretare a creațiilor muzicale ale lui Musorgski. Cu prilejul jubileului, Editura muzicală de stat din Moscova publică într-un tiraj de masă un studiu despre viața și creația marelui compozitor rus. Se vor pune în vizare numeroase discuri cu noi înregistrări ale operelor și altor lucrări muzicale ale lui Musorgski.

Postul de radio și Centrul de televiziune din Moscova transmit concerte simfonice cu compozițiile lui Musorgski; de asemenea, cei mai de seamă cîntăreți sovietici interpretează anii din operele compozitorului.

S. KONENKOV: M. P. Musorgski (sculptură)

Vestitorii primăverii

Se spune că o singură rândunică nu aduce niciodată primăvara. Dar când numărul rândunicilor se înmulțește, oamenii deschid larg ferestrele — și lasă să pătrundă înăuntru mirosurile proaspete ale primăverii. Există semne care nu înșală. Ceea ce ieri părea încă înghețat de suflul „razboiului rece”, se dezmozaiește și iată, primele rândunici și se auză mereu altele. Oamenii citesc zărele și așteaptă. În S.U.A. unii mai pot perora despre „pericolul sovietic” — spre sfârșitul iernii viitoare reci nu înțelegă decât deodată dintr-o dată; dar majoritatea americanilor așteaptă cu nerăbdare sosirea ansamblului Igor Moiseev pe noul continent. Vestitorii primăverii au de pe acum asigurată succesul.

În Anglia, politicienii ieșii în pensie mai pot încă molli planuri războinice de mult compromise — unora le este greu să suporte oinul de la război care spulberă asemenea planuri; dar majoritatea englezilor, care au ascultat cu răsuflarea tăiată în sălile de concert din Londra sau la radio pe David Oistrach au motive să fie bucuși; curind, balerinele Teatrului Mare din Moscova vor aduce la Londra febra primăverii a baletului rus.

În Franța, unii mai pot răspândi prin zăre colomni la adresa oamenilor sovietici — nevoia să dea înapoi, iarna lasă adesea urme de noroi; dar citind cu nesetă traducerile din literatura sovietică, făcând cozi în fața cinematografulor care prezintă filme sovietice, mulți francezi știu că cerul primăverii nu poate rămâne mult vreme acoperit de norii colomniilor. Ei își amintesc de succesele ansamblurilor sovietice și poloneze, bulgărești și românești și își spun: începutul e bun, e loc însă pe scenele Parisului și pentru alți vestitori ai primăverii!

Da, începutul e bun. Însă din primăvara la semănare, oamenii se gândesc cu optimism la ceea ce vor culege. Intensificarea schimburilor culturale între țări are un caracter tonic. Oamenii se gândesc: peste câteva luni Moiseev va fi la New York, Opera regală britanică va cânta la Moscova, artiștii sovietici vor vizita Parisul, Asia e bine. Războiul rece a dat înapoi, el va fi nevoit să dea încă și mai mult înapoi.

La Moscova și Leningrad, cîntăreții ansamblului american „Eorvymann Opera” s-au simțit că se poate de bine. Lor nu li s-au pus nici un fel de condiții speciale, ei au fost găzduți în cele mai bune teatre. Nu încap înădăială în învâlnit ansamblu Moiseev în S.U.A., dl. S. Yurok — proprietarul unei societăți americane de concerte — are garanția că artiștii sovietici se vor bucura de un tratament similar. Cine și-ar putea închipui pe artiștii sovietici stînd la rînd în

fața funcționarului însărcinat cu luarea amprentelor digitale? Aparțin nu demult, la postul de televiziune al Moscovei, ambasadorul britanic în U.R.S.S. a făcut o vizită. El a cerut intensificarea traducerilor din scrierile contemporani din Anglia și U.R.S.S. Dar cititorului sovietic îi sînt bine cunoscuți scriitorii englezi ca contemporanii Cronin și Priestley, Aldridge și Lindsay. Ce împiedică pe editorii englezi să traducă masiv pe Maiakovski și pe Ehrenburg, pe Fedin și pe Solohov? În nici un caz teama că n-ar putea să desfășoare tirajul oricît de mare...

Ambasadorul britanic a vorbit în aceeași emisiune despre necesitatea intensificării schimbului de delegații tehnice, de reprezentanți ai diferitelor orașe, sindicatelor etc. În aceeași zi, G.M. Malenkov, vicepreședintele al Consiliului de Miniștri al U.R.S.S. — care prezintă în Anglia cu delegația de experți sovietici, a făcut reprezentanții televiziunii britanice declarații asemănătoare.

Ideea intensificării schimburilor între țări, a intensificării circulației artiștilor și operelor literare, a expozițiilor și a oamenilor de știință cîștigă mereu teren. Nu de mult, pe adresa noului șef al guvernului Franței a sosit o scrisoare. Scrisoarea era din partea Asociației pentru prietenia franco-sovietică, asociație care numără în rândurile sale personalități cu profil politic afil de diferite, de la Francois Mauriac, la Paul Boncour și de la generalul Petit la Laurent Cassanova. Asociația Franța-U.R.S.S., cerea președintelui de consiliu intensificarea colaborării economice, culturale, turistice, sportive. Între cele două țări, Asociația Franța-U.R.S.S. vorbea în numele Franței. Nu peste mult zile, primul ministru și ministrul de Externe al Franței și-au anunțat apropiata plecare la Moscova pentru conșorț și tratative!

Conducătorii ai Franței vor sosi la Moscova, conducătorii ai Uniunii Sovietice vor sosi nu peste mult la Londra — sînt în perspectivă și alte vizite oficiale — drumurile păcii și înțelegerii între popoare se lărgesc și nu încap nici o îndoielă că pe aceste drumuri, conducătorii de state vor fi urmați de popoarele lor.

Astăzi schimbările culturale anticipează încă intensificarea schimburilor pe toate direcțiile între est și vest. De aceea, poate, ele sînt încă nu atât de dese cum ar fi de dorit. Primăvara e la începutul ei. În curînd, schimbările culturale se vor desfășura paralel cu tratativele între conducătorii ai unor mari puteri ale lumii. Seif de state vor trebui să cadă de acord asupra desfășurării acelor bariere artificiale care împiedică încă încașurarea mai deasă a oamenilor care trans-

portă artiști, a tinerilor care duc decoruri de teatru, a oapozitorilor care duc peste ocean expoziții. Dorința să se cunoască mai bine, oamenii folosesc pentru aceasta forme ingenioase, folosesc tehnica, care în zilele noastre a ajuns să învingă granițele spațiului și ale timpului. Nu de mult șase capitale ale lumii au stat împreună de vorbă. La Moscova, Paris, New York, Berlin, Roma și Oslo oamenii au stat în același timp la prezența aceluiași film — „Dacă toți făcăm lumii...”. E povestea simplă, emoționantă a unor marinari francezi cuprinși în largul mării Norvegiei, de o boală ciudată care ere oauceera urgentă într-un număr mic de ceasuri — a unui ser special. Dacă serul nu va sosi la timp, oamenii vor muri. Semnalele pe unde scurte emise de vas nu sînt recepționate decît în Togo. Și iată că, retransmisă din Togo, știrea face iute ochii lumii: „Cître toți, cître toți, cître toți”. Un tînar montor francez recepționează semnalele. El așteargă după medicament. Și pentru ca medicamentul să ajungă la timp pe vasul cu oameni boinavi, își dau concursul lor rădăna unui medic francez, însoțitorul de pe un avion poez, un german înzădat de război, doi ofițeri americani, cîțiva ofițeri sovietici din Berlin, aviatorii francezi și norvegieni. Morala filmului e aproape de inima tuturor: solidaritatea oamenilor poate salva viața pe pămînt. Dacă toți făcăm din lume și-ar da mîna, viața pe pămînt n-ar fi niciodată amenințată.

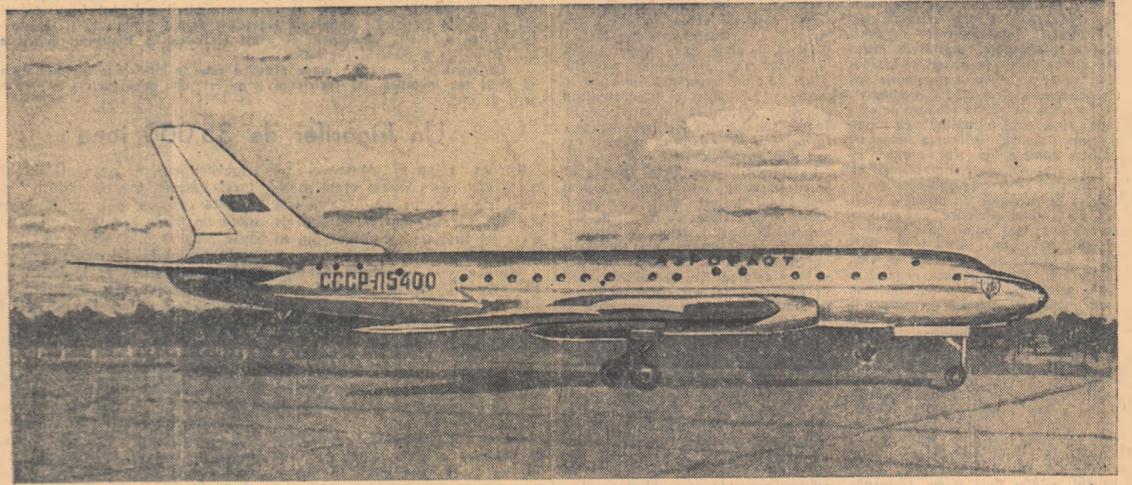
După prezentarea filmului în cele șase capitale ale lumii, spectacolul din sălile de cinematograful au stat de vorbă între ei prin zărele zărilor „Daily Mail”. Într-un interviu acordat corespondentului postului de televiziune, prim-maresăului aviatiei engleze, Philip Joubert de la Ferle, care se afla pe aeroportul din Londra la sosirea avonului a declarat: „Ruşii ne-au întrecut cu mult în construcția acestor avioane. Noi nu avem motoare cu reacție de aceste dimensiuni. În Occident, mulți vor trebui să-și revizuiască părerea asupra realizărilor tehnice ale industriei aeronautice din U.R.S.S.”

Presă engleză publică entuziaste descrieri și fotografii ale avonului, călînd vădite efecte de senzație. Ziarul „Daily Express” publică un articol semnat de cunoscutul aviator Waterford care, în încheiere, scrie: „Ca și alți specialiști, nu-mi pot reveni din umbră provocată de acest reprezentant al puterii aviației ruse — uimire stîmăie fie chiar și de o privire aruncată fugitivă”.

Un corespondent al zărilor „Komsomolskaia Pravda” s-a adresat inginerului șef al experimentării ori electricianului cu avonul cu reacție pentru călători „Tu-104”, tov. V. N. Benderov, cu rugămintea de a vorbi despre amenajarea și construcția acestui avon, despre motoarele lui.

„Avionul nostru „Tu-104” — spune el — construit de Eroul Muncii So-

„Rușii ne-au întrecut cu mult!”

Avionul cu reacție „Tu-104”

cialiste A. N. Tupolev, este un avon cu reacție, rapid, pentru călători. El poate lua o altitudine de peste 10.000 de metri, avînd o viteză de 800 km pe oră. Avionul „Tu-104” poate zbura și mai rapid, însă această viteză este cea mai potrivită din punct de vedere al consumului de combustibil.

Avionul posedă două motoare puternice cu reacție, care-dau posibilitatea să ia repede înălțimea necesară. Prin capacitatea lor, aceste motoare depășesc considerabil motoarele tuturor avioanelor cu reacție pentru călători construite în celelalte țări. O mare calitate a avionului „Tu-104” o constituie extraordinara soliditate a construcției lui.

Avionul este prevăzută cu tot confortul. Călătorul se simte aici la fel de bine, de liber și de liniștit ca și într-un compartiment capitan. Avionul numărul 50 de locuri iar tipul turistic al acestui avon poate lua pe bord până la 70 de persoane. El dispune de o cabină comună cu 28 de locuri, de două saloane cu cîte 8 locuri și de un altul cu 6 locuri. Afară de aceasta, mai există bufet și bucătărie. Călătorii au la dispoziție apă caldă și rece, o garderobă, un compartiment spațios pentru bagaje de mîină și alții, mai mare, pentru culere și baleturi.

E comod să călătorești cu acest avon! În fotolii poți nu numai să stai ci, coborînd soartăru, poți să și dormi. Pentru copii mici au fost amenajate special, leagăne. În timpul zborului pot fi ascultate emisiunile de radio.

Avionul zboară ziua și noaptea, în orice condiții meteorologice. De aceea, cabinile pentru călători au o lumină dispersată. În cazul cînd un călător dorește să citească, el poate aprinde o lampă individuală, dispunînd și de o măsă de demontabilă.

Cabinele, ermetice închise, asigură condiții normale tot timpul zborului la o înălțime de 10.000 metri, fără a mai fi nevoie de folosirea oxigenului. Procedee de izolare acustică amortează zgomotul motoarelor cu reacție. Din această pricină, zgomotul nu e mai mare în avion ca într-un vagon obișnuit de metrou. Deoarece avionul zboară deasupra norilor la mare înălțime, și cu mare viteză, este exclus tangajul. În timpul zborului, în cabină domnește atita echilibru încît dacă

șezi un creion în poziție verticală, el rămîne nemiscat.

Datorită mării viteze, călătoria este de scurtă durată așa că atunci cînd părăsește avionul, călătorul se simte înviorat și poate porni imediat la treabă. Un locutor din Primorie, care ar decola dimineața din Vladivostok, izbuteste să facă, în aceeași zi, o rată prin Moscova, iar seara să vadă un spectacol la Teatrul Mare. De altfel, trebuie menționat că avionul „Tu-104” a acoperit distanța Moscova—Londra în trei ore și jumătate de zbor fără escală, și aceasta împotriva vîntului.

În cel mai scurt timp, avioane „Tu-104” își vor avea înțariri atît pe liniile aeriene ale Uniunii Sovietice, cît și pe liniile internaționale.

Avionul „Tu-104” este rezultatul muncii creatoare a unui colectiv de constructori, ingineri, tehnicieni și aviatori-experimentatori — avînd în frunte pe constructorul sovietic Andrei Nikoavici Tupolev. A. N. Tupolev și cei mai apropiați colaboratori ai săi — D. S. Markov, S. M. Eger, constructorul B. F. Petrov, încercății experimentatori B. N. Grozdov, E. K. Stoman, M. N. Kornev și alții — au depus o muncă înțeză în scopul acestor remarcabile realizări. Experiențele de zbor au fost făcute de tineri experimențatori cu participarea încrecutului inginer de bord I. D. Ivanov, care a participat, la timpul său, la pregătirea zborurilor record ale lui V. P. Cikaov.

În timpul experimentării, echipajul s-a convins că avionul „Tu-104” este un aparat de clasă înaltă, supus voinței omului. Imi amintesc — zice V. N. Benderov, — că trebuia să aterizăm în condiții meteorologice extrem de grele. Aerodromul era acoperit de un nor de praf, vizibilitatea, aproape cu desăvîrșire redusă. Tocmai atunci bătea un vînt puternic. Echipajul a aterizat totuși cu încredere. Avioane de acest tip n-au mai aterizat pînă acum în asemenea condiții.

Înceind experiențele de zbor, am dat avionul pe mîini de nădejde. Și iată că „Tu-104” a efectuat prima cursă internațională.

Am aflat cu deosebită bucurie că avionul sovietic cu reacție, pentru călători, „Tu-104” a atras la Londra atenția unanimă, acordîndu-i-se, acolo o deosebită prețuire.”

Inflorirea agriculturii sovietice în al șaselea cincinal

(urmare din pag. 1-a)

pată de porumb va ajunge la 28.000.000 ha.

În cursul noului cincinal se vor dezvolta mult și celelalte ramuri ale agriculturii. Astfel, în vederea sporirii producției de legume, se vor forma zone noi legumicole, cu sovhozuri specializate. De asemenea se va dubla producția de fructe, precum și producția de struguri.

Colhozurile, S.M.T.-urile, sovhozurile vor primi de la marile hidro și termocentrale, precum și de la centralele electrice raionale, o mai mare cantitate de energie electrică, ceea ce va asigura mecanizarea superioară și automatizarea diferitelor lucrări. Vor fi astfel electrificate toate sovhozurile și S. M. T.-urile, iar mărul colhozurilor — electrificate se va dubla.

La rezolvarea cu succes a complexelor probleme care stau în fața agriculturii sovietice, aduc o contribuție importantă oamenii de știință. Oamenii de știință sovietici care lucrează în domeniul agriculturii fac cercetări pentru determinarea celor mai bune mijloace agrotehnice în cultura terenurilor deslețite de curînd, mai ales în vederea acumulării și păstrării apei în sol. În instituțele de cercetări agricole, se desfășoară lucrări pentru crearea a noi soiuri de plante cu posibilități mari de producție și cu alte calități superioare, atît pentru terenurile vechi de cultură, cît și pentru terenurile noi. De asemenea, oamenii de știință sovietici studiază și elaborează noi metode de cultură, mai economice și mai productive.

Deosebit de prețios este ajutorul pe care îl dau lucrătorii din agricultură proiectanții și constructorii de mașini agricole. Ei creează mașini variate, mai ușoare, mai complexe și de înaltă tehnicitate.

Pe baza creșterii producției agricole

și cerealiere, a sporirii cantității de produse livrate statului, va crește simțitor nivelul de trai material și cultural al colhoznicilor și tuturor lucrătorilor din agricultură. În stimularea colhoznicilor, în întărirea colhozurilor și în creșterea producției agricole, au un rol important recentele hotărîri ale C. C. al P. C. U. S. și Consiliului de Miniștri al U.R.S.S. hotărîrea „Despre statutul artelului agricol și dezvoltarea mai departe a inițiativii colhoznicilor în organizarea producției colhoznice și în conducerea treburilor artelului”, precum și hotărîrea „Despre avansurile lunare acordate colhoznicilor și plata suplimentară a muncii în colhozuri”.

Sarcinile mărețe trasate agriculturii sovietice se referă la întregul cincinal, însă numeroși delegații la Congres, precum și participanții la adunările locale care au dezbătut prevederile Congresului, au asigurat Partidul Comunist că aceste sarcini vor fi îndeplinite cu mult înainte de termen. Astfel, nu numai colhozuri și sovhozuri, ci raioane și chiar republici întregi și-au luat angajamentul să îndeplinească în 1-2 ani prevederile de plan pentru 1950. R.S.F.S.R. va îndeplini producția de carne pînă în 1958. Ucraina va îndeplini planul la carne de porc și lapte pînă în 1957, iar la celelalte produse zootehnice pînă în 1958. R. S. S. Moldovenească va îndeplini în 1-1/2 ani sarcina cincinalului în ce privește creșterea producției vițelilor.

Efortul conștient al oamenilor sovietici va contribui la o nouă înflorire a agriculturii Uniunii Sovietice, la dezvoltarea întregii economii, la întărirea statului, la ridicarea considerabilă a nivelului de trai al întregului popor sovietic.

Ing. ANDREI MELACRINOS

Energia atomică în slujba păcii și progresului

La 25 martie s-a încheiat lucrările, la Moscova, Conferința în legătură cu organizarea Institutului unificat de cercetări nucleare. Această conferință reprezintă în viața științifică un eveniment de cea mai mare însemnătate.

Reprezentanții ai unei serii de țări — Albania, Bulgaria, Cehoslovacia, Republica Populară Chineză, Republica Populară Democrată Coreeană, Republica Democrată Germană, R. P. Mongolă, Polonia, România, Ungaria, U.R.S.S. — acordînd o deosebită însemnătate folosirii energiei atomice în scopuri pașnice și recunoscînd necesitatea colaborării dintre oamenii de știință din diferite țări în cercetările lor teoretice și experimentale în domeniul fizicii nucleare, au încheiat un Acord cu privire la constituirea unei organizații internaționale de cercetări științifice numită „Institutul unificat de cercetări nucleare”, cu sediul în U.R.S.S.

Toate statele semnatare ale acordului sînt membre cu drepturi egale ale Institutului unificat de cercetări nucleare. Celelalte state care, în viitor, vor dori să participe la lucrările Institutului unificat de cercetări nucleare pot anunța că sînt de acord cu preve-

derile acordului încheiat și, la hotărîrea majorității stateilor — membre ale Institutului, vor deveni membri cu drepturi egale ai acestei organizații de cercetări științifice.

Energia atomică produce în lumea cea mai mare revoluție tehnică din întreaga istorie a lumii. În mărîntul proces de creație, care a dus omenească în pragul secolului atomic, oamenii de știință sovietici au dat o uriașă contribuție. Cu sprijinul multilateral al Partidului Comunist și al guvernului sovietic, ei au obținut rezultate remarcabile în fizica nucleară experimentală și teoretică și, pe această bază, au rezolvat, într-un scurt răstimp, problema obținerii energiei atomice pe scară industrială.

Se poate afirma cu deplin temel că, în ce privește folosirea energiei atomice în scopuri pașnice, Uniunea Sovietică se află în fruntea celorlalte state. Ducînd cu fermitate o politică de prietenie și pace între popoare, guvernul sovietic este un luptător consecvent pentru întărirea folosirii și experimentării tuturor tipurilor de arme atomice și cu hidrogen, pentru folosirea pe scară largă a energiei nu-

clare în scopul păcii și progresului.

O măritare grăitoare a acestui fapt o constituie vastul program de folosire pasnică a energiei atomice, program trasat de Directivile Congresului XX al P.C.U.S. cu privire la cel de al șaselea plan cincinal. După cum se știe, în cel de al șaselea cincinal vor fi construite centrale atomice cu o capacitate totală de 2-2,5 milioane kilowați. A fost desfășurată o muncă intensă în vederea creării unor instalații atomice de forță în transporturi. Va fi construit un spargător de gheață atomică dispunînd, în materie de combustibil, de o rezervă aproape inepuizabilă. Pe baza folosirii pe scară largă a izotopilor, se va obține un progres continuu în industrie, în agricultură și în protecția muncii.

Uniunea Sovietică nu face nici o tăină din realizările ei în domeniul aplicării pașnice a energiei atomice, împărtășindu-le cu dragă inimă tuturor țărilor, dezvoltînd toate formele posibile de colaborare tehnico-științifică. Uniunea Sovietică își dă contribuția la dezvoltarea cercetărilor științifice în domeniul fizicii nucleare, care se desfășoară într-o serie de țări democrat-populare.

Crește numărul țărilor cărora Statul Sovietic le oferă ajutor în direcția folosirii energiei atomice în scopuri pașnice. Recent, au fost încheiate acorduri cu privire la colaborarea în acest domeniu între Uniunea Sovietică și Iugoslavia, precum și cu privire la ajutorul tehnico-științific pe care Uniunea Sovietică îl acordă Egiptului în crearea unui laborator de fizică nucleară la Cairo.

Colaborarea oamenilor de știință din diferite țări are o însemnătate uriașă nu numai în grăbirea progresului științific și tehnic, dar și în micșorarea încordării internaționale, în întărirea păcii în întreaga lume. Aceasta se referă în special la fizica nucleară, care creează baza științelor naturii din zilele noastre și tehnicii viitorului. Oamenii de știință progresiști din lume sînt vital interesați ca tezele lor teoretice

să nu fie îndreptate spre răul omeneirii, ci să slujească binelui și proșperității tuturor. Oamenii de știință trebuie să meargă tot mai departe în cunoașterea proprietăților materiei, în descoperirea de noi legi ale naturii.

Institutul unificat de cercetări nucleare constituie înfrunghierea muncii colective în cadrul colaborării științifice.

Cercetările în domeniul fizicii nucleare necesită astăzi construirea unor uriașe instalații de cercetări experimentale, instalații a căror construire e departe de a sta în puterea tuturor statelor.

Guvernul sovietic dispune de laboratoare și de institute științifice înzestrate cu instalații unice pentru cercetarea proceselor nucleare. Se știe, de pildă, de cel mai mare sincrociclotron din lume al Institutului de probleme nucleare al Academiei de Științe a U.R.S.S., sincrociclotron calculat pentru obținerea unor protoni cu o energie de 680.000.000 electroni-volți. La 27 martie au fost publicate materiale cu privire la realizarea unei și mai mari construcții — a sincrociclotronului de la Laboratorul de electro-fizică al Academiei de Științe a U.R.S.S., cu ajutorul căruia oamenii de știință vor izbuti să accelereze particulele, ajungînd la o energie de 10 miliarde electroni-volți. Această instalație va da posibilitatea să se facă un nou pas înainte în lumea micronului.

Pe baza acordului încheiat, guvernul sovietic a prelat Institutului unificat de cercetări nucleare, Institutul pentru probleme nucleare și Laboratorul de electro-fizică înzestrat cu tot utilajul său unic. Aceasta reprezintă o însemnată contribuție a Uniunii Sovietice la dezvoltarea științei mondiale.

Conferința a trimis guvernului Republicii Democratice Vietnam invitația de a deveni membru al Institutului unificat de cercetări nucleare. Totodată, ea a însărcinat Direcția Institutului să examineze problema invitării altor state și să prezinte propunerile corespunzătoare guvernelor statelor membre ale Institutului.

Colaborarea internațională a oamenilor de știință în domeniul energiei atomice intră într-o nouă fază, care deschide uriașe posibilități pentru punerea mării forțe a nucleului atomic în slujba păcii și progresului omeneirii. În scopul folosirii ei spre binele și fericirea popoarelor.

(Articol apărut în „Izvestia”)

La Moscova a avut loc zilele trecute conferința internațională în legătură cu organizarea „Institutului unificat de cercetări nucleare”. În clișeu: reprezentanții Republicii Populare Romîne în sala de ședințe.